

P. de V. te Z.

Vraag 1. De takken van paardekastanjes en van andere boomen en heesters met witte of bleekgele bladeren sterven niet af, doordien de overige *groene* bladeren aan de plant het voedsel tevens voor die chlorotische bladeren bereiden. Hetzelfde geschiedt bij kamerplanten, waarvan enkele bladeren geheel, of alle ten deele bont zijn, b.v. bij *Aspidistra*, *Aralia*, klimop, wingerd en ook bij de bonte eschdoorns en de vlier onzer parken.

Zoolang de chlorose niet de overhand krijgt, blijft de plant leven. Het verschijnsel kan een gevolg zijn van gebrek aan licht of aan ijzer, of van beide. Ook is de ziekte, want dit is het toch eigenlijk, vaak erfelijk, ja besmettelijk; soms gebeurt het dat bij enten van een bonte tak op een egaal groene plant, de twijgjes in de omtrek van de entplaats, zoowel er beneden als er boven, ook bonte bladeren gaan vertoonen.

Vraag 2. Ja, de verdamping bij *Aucuba's* is aan de onderzijde zooveel sterker, hoofdzakelijk doordien hier ongeveer 145 huidmondjes op 1 vierk. millimeter komen, terwijl aan de bovenzijde van het blad geen of zoo goed als geen huidmondjes zijn te vinden. De leerachtige opperhuid belet daar bovendien de verdamping bijna geheel, zoodat deze staat tot die aan de onderzijde als 1 : 40.

De proef, waarnaar u vraagt en waaruit dit blijkt, is nog al ingewikkeld. De hoofdzaak is dit: men plaatst een levend blad van een plant in een bloempot op de opening van een wijde buis; op de aldus afgesloten opening zet men omgekeerd een tweede buis met een even groote opening. Het blad ligt nu midden in één afgesloten buis, zóó dat het die buis in tweeën deelt; de randen worden met was besmeerd, waardoor geen lucht of waterdamp tijdens de proef kan toetreden. Kleine schaaltes met chloor-calcium dat gretig het verdampte water opneemt, zijn in elk der buizen aangebracht, het bovenste schaalte neemt het water op, dat aan de bovenzijde van het proefblad is verdamppt, het onderste schaalte kan alleen water opnemen van de onderzijde afkomstig. Het verschil in gewicht van het chloor-calcium vóór en na de proef, geeft de verdamping aan. Het verschil der gewichtsvermeerdering in beide schaaltes toont daarbij het verschil in verdamping aan onder- en bovenzijde.

Dat het grootere aantal huidmondjes aan de onderzijde niet de eenige oorzaak is der sterkere verdamping, blijkt bij een *fuchsia*, die aan de bovenzijde geen enkel huidmondje heeft, terwijl die zijde toch nog $\frac{1}{3}$ van het verdampte water levert. Uw onderstelling is dus niet geheel juist.

Deze proef vindt u uitvoerig, en zeer duidelijk beschreven (met tekening) op blz. 164 van het leerboek der planten-fysiologie door prof. Hugo de Vries, d. i. het 1ste deel van „Het Leerboek der Plantenkunde door C. A. J. A. Oudemans en Hugo de Vries.” 3de druk.

A. J. Z. te Rotterdam. Wij hebben geen voorraad van levende dieren voor aquaria en terraria en drijven er ook geen handel in. Wij plaatsen daarom voor u een vraag naar de door u verlangde dieren. Uw hommelt is stellig *Bombus muscorum*, de moshommel, en waarschijnlijk een oudje. Jonge moshommels zijn nog al frisch van kleur, maar later worden het ware grijsaards. U hebt er zeker niets tegen, dat wij de beschrijving van uw aardig terrarium in een der volgende afleveringen onder onze korte mededeelingen opnemen.

Boeken, waaruit u de voornaamste vlinders en kevers kunt leeren kennen zijn: Winkler, Handboek voor den

verzamelaar, Hoffman: Der Käfersammler en Hoffman: Der Schmetterlings freund; beide kosten, met gekleurde platen 4 Mark, Winklers boek is, mēen ik, alleen bij Bolle verkrijgbaar.

J. v. Z. te Rotterdam. Mogen we uw opstel voor het volgend jaar bewaren? In de Juni-aflevering was er geen plaats meer voor. Misschien wil u het ook nog wel een weinig omwerken, zoodat het eigenlijke onderwerp meer op de voorgrond treedt. De aanhef vonden wij zeer mooi.

A. B. te Dieperveen. Zooals u uit de advertentie op blz. 4 van het omslag kunt zien, levert de firma Merckelbach te Amsterdam u alles, wat u noodig heeft. Er is vroeger een goede naturalienwinkel in Amsterdam geweest, maar dat is lang geleden. Het is een verblijdend feit dat thans een groote firma zich er voor spant, om natuurlijefhebbers aan hunne benoedigdheden te helpen. Wij moesten vroeger met veel omslag en moeite bijna alles uit het buitenland laten komen.

H. H. te Enkhuizen. Zend ons uw kever, dan zullen wij hem voor u determineren; als u twee blauwe postzegels voor porto erbij insluit krijgt u hem eerlijk terug, ongeschonden en behoorlijk gedoopt.

B. W. te Maastricht en vele anderen: Plaatsgebrek noodzaakt ons de antwoorden op uwe vragen tot de Juli-aflevering te bewaren.

Daar ik planten verzamel en wel wilde gedroogde, zou men mij zeer verplichten door van eenige van de hieronder te vermelden gedroogde bloeiende exemplaren te sturen. Dit zou eene groote aanwinst voor mijne verzameling zijn.

Steenbreck.	Parelzaad.
Voorjaars Poppekast.	Cypres Wolfsmelk.
Harlekijn Orchis.	Kievitsbloem.
Vlieg	Wollegras.
Spin	Reukgras.
Breedbladige	Muisjesstaartje.
Gevlekte	Watteranonkel.
Vleeschkleurige	Zeekool.
Kruisbloem.	Tweehuizige Silene.
Vetmuur.	Vetkruid.
Zeespurrie.	Drienervig Zandkruid.
Sterrekroos.	Roerkruid.
Bremrapen.	Kartelblad.
Pijpbloem.	Wolfsmelk.
Fonteinkruid.	Trilgras.
Reukgras.	Draverik.
Naaktvaren.	Gele lisch.
Stijve zegge.	Zandzegge.

Als er zich gekweekte bij bevinden, hetgeen ik niet weet, die vallen weg.

Leiden, Hoogewoerd 82.

Mej. D. MULDER.

Gevraagd: Twee vuur- of landsalamanders, twee hazelwormen en twee ringslangen (lieft niet langer dan 2 d.M.). *Rotterdam*, Crooswijksche straat 21. A. J. ZÖLLNER.

Aangeboden: *Papilio Machaon*, *Vanessa Antiopa*, *Arctia plantaginis* (alle inlandsch) en *Polyommatus Virgaureaea* (buitenl.) in ruil voor *Carabus intricatus*, *C. clathratus*, *C. monilis* en *Cicindela Germanica*.

Den Haag,

Koningin Emmakade 5.

H. W. VAN DER WEELE.

